

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Αθήνα, 31/05/2016
Αρ. Πρωτ. Α3γ/Γ.Π.οικ.39364**

Πληρ.: Χ. Παπαθανασίου
Ταχ. Διεύθυνση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 10433
Τηλέφωνο: 2132161438,1460
Fax: 2105239238
e-mail: damy@moh.gov.gr

Προς: Όπως ο Πίνακας Διανομής

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις σχετικά με την διασφάλιση της πρόσβασης των ανασφάλιστων και των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων στο δημόσιο σύστημα υγείας.

ΣΧΕΤ.: 1. Το άρθρο 33 του Ν. 4368/2016 (ΦΕΚ 21/Α/16).

2. Η υπ' αριθ. Α3(γ)/Γ.Π./οικ. 25132/2016 (ΦΕΚ 908/τ.Β'/04-04-2016) Κ.Υ.Α.

Με την ανωτέρω σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση καθορίστηκαν τα κριτήρια και οι διαδικασίες πρόσβασης στο δημόσιο σύστημα ιατροφαρμακευτικής και νοσηλευτικής περίθαλψης της χώρας για τους ανασφάλιστους και οικονομικά αδυνάμους πολίτες, Έλληνες και αλλοδαπούς. Δεδομένου ότι έχουν υποβληθεί ερωτήματα από υγειονομικές μονάδες του Υπουργείου μας σχετικά με την εφαρμογή της, διευκρινίζουμε τα ακόλουθα:

1. Όλοι οι πολίτες, Έλληνες και νόμιμα διαμένοντες αλλοδαποί, κάτοχοι ΑΜΚΑ, δικαιούνται πλήρους πρόσβασης σε όλες τις Δημόσιες Δομές Υγείας, συμπεριλαμβανομένων και των Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων. Η πρόσβαση αυτή **δεν εξαρτάται από την εξέταση από επιτροπές και δεν υπόκειται σε έλεγχο εισοδηματικών κριτηρίων.** Οι παροχές που δικαιούνται οι ανασφάλιστοι από το

δημόσιο σύστημα υγείας βάσει της νέας κανονιστικής ρύθμισης, εξισούνται με τις παροχές που δικαιούνται οι ασφαλισμένοι και περιλαμβάνουν (ενδεικτικά) όλες τις νοσηλευτικές και διαγνωστικές υπηρεσίες, το δικαίωμα να προγραμματίσουν εξετάσεις στα εξωτερικά ιατρεία και χειρουργεία, κ.α.

2. Όσες από τις παραπάνω παροχές δικαιούνται δωρεάν οι ασφαλισμένοι, οι Δημόσιες Δομές Υγείας οφείλουν να τις παρέχουν δωρεάν και στους ανασφάλιστους **χωρίς την υποχρέωση υποβολής δήλωσης αποδοχής χρεών**. Οι Διοικήσεις των Νοσοκομείων οφείλουν να καταγράφουν διακριτά τις ιατρικές και διαγνωστικές πράξεις, για τις οποίες τα Νοσοκομεία θα επιχορηγούνται από τον ΕΟΠΥΥ.

3. Προκειμένου **πολίτες τρίτης χώρας**, με νομιμοποιητικά έγγραφα παραμονής στην Ελλάδα από δημόσια αρχή, να έχουν πρόσβαση στις παροχές της απόφασης πρέπει να κατέχουν ή να αποκτούν Α.Μ.Κ.Α.. Τα πρόσωπα της περίπτωσης γ της παρ. 2 του άρθρου 33 του Ν. 4368/2016 (συμπεριλαμβανομένων των εγκύων γυναικών, των ανηλίκων, των πασχόντων από δυσίατα ή χρόνια νοσήματα κ.λ.π.) που δεν διαθέτουν Α.Μ.Κ.Α. ή αδυνατούν να εκδώσουν, πρέπει απαραίτητως να κατέχουν κάρτα υγειονομικής περίθαλψης αλλοδαπού (Κ.Υ.Π.Α.) με τα δικαιολογητικά για την έκδοση της που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 3 της Κ.Υ.Α.. Ο ενδιαφερόμενος αλλοδαπός με το κατά περίπτωση, ως άνω, δικαιολογητικό θα αιτείται την έκδοση Αριθμού υγειονομικής περίθαλψης αλλοδαπού από τα κατά τόπους Κ.Ε.Π., ενώ η χορήγηση της Κάρτας Υ.Π.Α. θα γίνεται από τις εντεταλμένες για το σκοπό αυτό υπηρεσίες των νοσοκομείων με 6/μηνιαίο ισχύ, εκτός των εγκύων γυναικών που θα είναι ετήσια. Ανανέωση της κάρτας θα γίνεται από τα νοσοκομεία με την προσκόμιση σε αυτά των προβλεπόμενων δικαιολογητικών της παρ. 3 του άρθρου 3. Η διαδικασία χορήγησης Αριθμού Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Α.Υ.Π.Α.) από τα Κ.Ε.Π., καθορίζεται με Εγκύκλιο του αρμοδίου Υπουργείου της οποίας αναμένεται η έκδοση. Οσον αφορά τις κάρτες Υ.Π.Α., οι διοικήσεις των Υ.Π.Ε. θα ενημερωθούν το αμέσως προσεχές διάστημα για την παραλαβή των σχετικών εντύπων από το Εθνικό Τυπογραφείο.

4. Διευκρινίζεται ότι πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι δεν διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα (Η μόνιμη διαμονή αποδεικνύεται από λογαριασμό κοινής ωφέλειας και εκκαθαριστικό εφορίας), πρέπει να διαθέτουν την Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας η οποία ως γνωστό παρέχει πρόσβαση σε ιατρικά αναγκαία, κρατική περίθαλψη κατά την προσωρινή διαμονή τους στην χώρα μας με χρέωση του αντίστοιχου εθνικού παρόχου υγείας της χώρας προέλευσης. Περαιτέρω διευκρινήσεις για την περίθαλψη υπηκόων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύναται να αναζητηθούν από την ιστοσελίδα του ΕΟΠΥΥ, είτε από τον ίδιο τον οργανισμό

5. Η χορήγηση **ιατρικών βοηθημάτων και αναλώσιμου υγειονομικού υλικού** ή άλλων αναγκαίων σκευασμάτων, θα πραγματοποιείται από τα Νοσοκομεία και θα ισχύει ότι και για τους ασφαλισμένους του οργανισμού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα τόσο στο άρθρο 9 όσο και στο άρθρο 15 του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας του Ε.Ο.Π.Π.Υ.. Για τα μη προβλεπόμενα και αναφερόμενα σε αυτόν βοηθήματα και υλικά, το Νοσοκομείο θα υποβάλλει τα δικαιολογητικά του ασθενούς (Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης, φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας (εάν υπάρχει) ή Κάρτα Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού) στο Υπουργείο Υγείας μαζί με βεβαίωση του θεράποντος ιατρού, υπογεγραμμένη από τον Διευθυντή του αρμοδίου τμήματος όπως και από τον Διευθυντή της ιατρικής υπηρεσίας του Νοσοκομείου. Κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.) θα εκδίδεται Απόφαση του Υπουργού Υγείας.

6. Η ιατρική και νοσηλευτική περίθαλψη καθώς και οι απαιτούμενες κλινικοεργαστηριακές και λοιπές εξετάσεις των δικαιούχων της ΚΥΑ παρέχεται σ' αυτούς μέσω των αντίστοιχων ιατρειών και εργαστηρίων όλων των Δημόσιων Δομών της παραγράφου 1 του α. 33 του ν. 4368/2016, και δεν δικαιούνται δωρεάν εξετάσεων σε εργαστήρια του ιδιωτικού τομέα. **Σε περιπτώσεις αποδεδειγμένης αδυναμίας νοσηλείας στις Δημόσιες Δομές Υγείας**, παρέχεται η δυνατότητα νοσηλείας σε ιδιωτικές μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας σύμφωνα με το άρθρο 5, περ. ιβ της ΚΥΑ. Για την έκδοση της προβλεπόμενης Υπουργικής Απόφασης απαιτείται ιατρική βεβαίωση υπογεγραμμένη από τον θεράποντα ιατρό, το Διευθυντή του αρμοδίου τμήματος και το Διευθυντή της ιατρικής υπηρεσίας του Νοσοκομείου με στοιχεία της νόσου και περί μη δυνατότητας νοσηλείας και εκτέλεσης της συγκεκριμένης ιατρικής πράξης τόσο στο συγκεκριμένο Νοσοκομείο όσο και σε άλλο Δημόσιο Νοσοκομείο της ευρύτερης περιοχής. Τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά μαζί με την αίτηση του ασθενούς, Α.Μ.Κ.Α ή Κ.Υ.Π.Α. φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας (αν υπάρχει) θα υποβάλλονται στο Υπουργείο Υγείας για έκδοση Υπουργικής Απόφασης με χρέωση κρατικού τιμολογίου και εις βάρος του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

7. Οι ανασφάλιστοι που διαθέτουν ΑΜΚΑ ή νομιμοποιητικά έγγραφα διαμονής, ή Κ.Υ.Π.Α. δικαιούνται παροχή φαρμάκων με τις **προϋποθέσεις συμμετοχής** που ορίζονται στην Κ.Υ.Α. ενώ εξαιρούνται από οποιαδήποτε συμμετοχή μόνο οι δικαιούχοι των παρ. 2, 8 και 9 του άρθρου 6 αυτής. **Φάρμακα υψηλού κόστους**, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 33 του Ν.4368/16, παρέχονται αποκλειστικά από τα φαρμακεία των νοσοκομείων και του ΕΟΠΥΥ. Επίσης δίνεται πλέον η δυνατότητα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης των απαραίτητων φαρμάκων μέσα από το σύστημα της ΗΔΙΚΑ με μόνο τη χρήση του ΑΜΚΑ.

8. Σε περίπτωση ύπαρξης ιδιωτικής ασφάλισης υγείας, τυχόν συμμετοχή του ασφαλισμένου στην δαπάνη νοσηλείας, βάσει του ισχύοντος συμβολαίου, θα βαρύνει τον ίδιο τον ασφαλισμένο και μόνο εφόσον υφίσταται σοβαρό πρόβλημα υγείας που δεν καλύπτεται από την ιδιωτική ασφάλιση, θα γίνεται χρήση των προβλεπόμενων περί ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων διατάξεων, τηρουμένων των σχετικών, στην Κ.Υ.Α., προϋποθέσεων.

9. Για τις **μη κοστολογημένες εξετάσεις** της περίπτωσης β του άρθρου 5, εφαρμόζεται ό,τι και για τους ασφαλισμένους δικαιούχους του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.) του ΕΟΠΥΥ.

10. Ως έναρξη της ημερομηνίας άσκησης της δυνατότητας δωρεάν περίθαλψης με αναδρομική ισχύ σε περίπτωση προηγούμενης εισαγωγής για νοσηλεία, κατά τα αναφερόμενα στην παρ. ιδ) του άρθρου 5, ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 4368/2016, ήτοι η 21/2/2016 και εφεξής. Οσον αφορά τα οριζόμενα του άρθρου 8, παρ. 3 και σε περιπτώσεις που έχουν κατατεθεί αιτήσεις στους δήμους για έκδοση βιβλιαρίου ανασφαλιστού ή πιστοποιητικού κοινωνικής προστασίας για αναδρομική κάλυψη νοσηλείας για το διάστημα πριν την έναρξη ισχύος του Ν.4368/16 τότε τα νοσήλια αυτά διαγράφονται δεδομένης της δυσκολίας που αντιμετωπίζουν οι δήμοι προκειμένου να αναζητήσουν ποιες από τις εκκρεμείς αυτές αιτήσεις αφορούν νοσηλίες στο διάστημα πριν την 21/2/16. Απαραίτητη προϋπόθεση για την απαλλαγή αυτή είναι η προσκόμιση στο νοσοκομείο του εγγράφου κατάθεσης της αίτησης με πρωτόκολλο της υπηρεσίας του δήμου (ημερομηνία κατάθεσης έως την 4/4/16).

11. Σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ. 1 της Κ.Υ.Α., οι υπηρεσίες Πρόνοιας των Δήμων που ασκούν αρμοδιότητες κοινωνικής προστασίας εξετάζουν τις αιτήσεις για δωρεάν φαρμακευτική περίθαλψη που κατατίθεται από τους δικαιούχους της παρ. 2B και 8 του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. και εκδίδουν για τους ανωτέρω αποφάσεις παροχής δωρεάν φαρμακευτικής περίθαλψης.

12. Σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ. 1, για την υπαγωγή στις διατάξεις της παρ. 2B και 8 του άρθρου 6 απαιτείται η κατοχή Α.Μ.Κ.Α. ή Κ.Υ.Π.Α. και νομιμοποιητικών εγγράφων διαμονής. Δεδομένου όμως ότι σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 6 για την πιστοποίηση της πλήρωσης ή μη των οικονομικών κριτηρίων του αιτούντος απαιτείται η υποβολή φορολογικής δήλωσης, κατά το τελευταίο οικονομικό έτος, **δεν είναι απαραίτητη η κατοχή Κ.Υ.Π.Α.** καθόσον, κατά βάσει, φορολογική δήλωση δεν υποβάλλεται από κατόχους της κάρτας αυτής.

13. Μέχρι την πλήρη σύσταση και λειτουργία των Γραφείων Προστασίας Δικαιωμάτων Ληπτών, οι διοικήσεις των Νοσοκομείων οφείλουν να διευκολύνουν με κάθε πρόσφορο μέσο την πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας των ανθρώπων που περιγράφονται στην περίπτωση γ της παραγράφου 2 του α. 33 του ν. 4368/2016 ως

δικαιούχοι ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Στα Νοσοκομεία που δεν λειτουργούν ακόμα ή δεν είναι επαρκώς στελεχωμένα τα Γραφεία Προστασίας Δικαιωμάτων, οι διοικητικά υπεύθυνοι των Νοσοκομείων θα πρέπει να ορίσουν άμεσα την Υπηρεσία του Νοσοκομείου που θα εξυπηρετεί τους δικαιούχους μέχρι την έναρξη λειτουργίας τους συμπεριλαμβανομένων εκείνων των οποίων η υγεία τους βρίσκεται σε κρίσιμη κατάσταση ή δεν διαθέτουν συγγενικό περιβάλλον.

14. Πέραν των αναφερομένων στην Κ.Υ.Α. ανασφάλιστων και αδύναμων πολιτών που δικαιούνται ελεύθερη και ανεμπόδιστη παροχή νοσηλευτικής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, δεν έχουν δικαίωμα πρόσβασης, βάσει των όρων προϋποθέσεων και διαδικασιών της εν λόγω Κ.Υ.Α., οι μη ρητά αναφερόμενοι δικαιούχοι. **Μολαταύτα, όλοι οι πολίτες, ανεξαρτήτως εθνικότητας, νομικού καθεστώτος ή κατοχής νομιμοποιητικών εγγράφων, οφείλουν να γίνονται δεκτοί στις πρωτοβάθμιες δομές υγείας και τα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών των Νοσοκομείων.**

15. Τα ΤΕΠ των Νοσοκομείων της παρ. 1 του α. 33 του ν. 4368/2016 οφείλουν να κάνουν δεκτούς τους ασθενείς από παραπομπές που γίνονται με ευθύνη των ιατρών που παρέχουν υπηρεσίες στα **κέντρα φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών**. Στους ασθενείς αυτούς, ανεξάρτητα από την κατοχή ΚΥΠΑ, παρέχονται δωρεάν η νοσηλεία, οι διαγνωστικές εξετάσεις και τα φάρμακα από τα φαρμακεία των νοσοκομείων, λόγω των έκτακτων συνθηκών που αντιμετωπίζει η χώρα. Το ίδιο ισχύει και όταν η διακομιδή γίνεται με ευθύνη του ΕΚΑΒ ή του ΕΚΕΠΥ. Τα περιστατικά αυτά θα πρέπει να καταγράφονται στα βιβλία που τηρούν τα εξωτερικά ιατρεία και το γραφείο κίνησης, και οι δαπάνες θα καταχωρούνται στις κατηγορίες «Ανασφάλιστοι Αλλοδαποί – Σειρά Δ» ή «Πρόσφυγες/Μετανάστες – Σειρά Ζ», ανάλογα με το νομικό τους καθεστώς, σύμφωνα με την ΓΔΟΥ/οικ.26083/7-4-2016 οδηγία του Υπουργείου Υγείας.

16. Λόγω αδυναμίας έγκαιρης προσαρμογής και προετοιμασίας των πληροφοριακών συστημάτων των συναρμοδίων υπηρεσιών, οι αναφερόμενες στο άρθρο 8 της ΚΥΑ προθεσμίες αναφορικά με τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη παρατείνονται έως 15/07/2016.

17. Θέματα μητρώου ανασφάλιστων – οικονομικά αδύναμων πολιτών με ΑΜΚΑ ή ΚΥΠΑ, συμμετοχής στη φαρμακευτική δαπάνη και λοιπών ηλεκτρονικών εφαρμογών καταγραφής δικαιούχων αποτελούν αρμοδιότητα και ευθύνη της ΗΔΙΚΑ ΑΕ.

Παρακαλούμε να καταβάλλετε κάθε δυνατή προσπάθεια και να επιδείξετε την απαιτούμενη ευαισθησία για την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας πάντα με

πνεύμα συνεργασίας και σεβασμού απέναντι στους πολίτες. Οι αρμόδιοι φορείς, αποδέκτες της παρούσας, οφείλουν να αναρτήσουν στην ιστοσελίδα τους την εν λόγω εγκύκλιο για ενημέρωση των πολιτών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Ο ΑΝ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Π. ΠΟΛΑΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

(με την παράκληση να ενημερωθούν οι εμπλεκόμενοι φορείς αρμοδιότητάς τους, όπου απαιτείται)

1. Γραφείο Αναπλ. Υπουργού Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κας Θ. Φωτίου
2. Γραφείο Αναπλ. Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, κας Α.Αναγνωστοπούλου
3. Γραφείο Αναπλ. Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής, κου. Ι. Μουζάλα
4. Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)
Λ. Κηφισίας 39, 15123 Μαρούσι
5. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε. (ΗΔΙΚΑ)
Λεωφ. Συγγρού 101 και Λαγουμιτζή 40,
Τ.Κ. 11745 Νέος Κόσμος, Αθήνα
6. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,
Λεωφ. Μεσογείων 96, Τ.Κ. 11527,
Αθήνα.
7. Υπουργείο Οικονομικών

- Κ. Σερβίας 10, Τ.Κ. 10562, ΑΘΗΝΑ.
8. Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής
Ανασυγκρότησης
Σταδίου 27 Τ.Κ. 10183, ΑΘΗΝΑ.
9. Όλες τις Υ.ΠΕ. της χώρας.
10. Αρεταίειο Νοσοκομείο
Λεωφ. Βασιλίσσης Σοφίας 76, Τ.Κ.
11528, Αθήνα.
11. Αιγινήτειο Νοσοκομείο
Λεωφ. Βασιλίσσης Σοφίας 72, Τ.Κ.
11528, Αθήνα.

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφεία Γενικών Γραμματέων
4. Γραφείο Προϊσταμ. Γεν. Δ/σης Διοικ. Υπηρεσιών
5. Γραφείο Προϊστ. Γεν. Δ/σης Οικ. Υπηρεσιών
6. Δ/ση Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας
7. Δ/ση Φαρμάκων και Προϊόντων Υγείας
8. Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
9. Δ/ση Ψυχικής Υγείας